

Omakoti

PARHAAT MATKAILUAUTOT
JA ASUNTOVAUNUT

Matkailuautossa olet kotona myös matkalla

JOKI
CARAVAN

0290 010 160 www.jokicaravan.fi

JOENSUU » NUMERO 2/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Terassista kesän viihtyisin oleskelualue

Ajallaan tehdyt remontit
pitävät kodin kunnossa

8

Ajatuksella luotu keittiö on
kaunis ja toimii arjessa

14

Laadukkaat kotimaiset kattopellit ja peltilistat

Peltikattopaketti suoraan tehtaaltamme kestopelti.fi

Tehtaan asennuspalvelu:

- Peltikatot • Saumattomat räystäskourut
- Kattovarusteet • Julkisivupellitykset • Kattoremontit

Tehdastoimituksina työmaallesi:

- Kattopellit
- Seinäpellit
- Kattovarusteet
- Kantavat profiilit
- Peltikelat

Vahvaa perheyritystä jo yli 40 vuoden ajan.

Kestopelti • Helatie 5, 80100 Joensuu • 020 728 1600 • kestopelti.fi

TAKUU

KESTO
50
GOLD

ASIANAJOTOIMISTO LAKIPALVELU PETRI SALLINEN OY

Oikeuden asialla vuodesta 1994

- » PERUNKIRJOITUKSET JA PERINTÖASIA
- » KIINTEISTÖASIA
- » TESTAMENTIT, LAHJAKIRJAT, EDUNVALVONTA
- » OIKEUDENKÄYNTIASIA
- » TYÖSUHDEASIA
- » KAIKKI SOPIMUSASIA

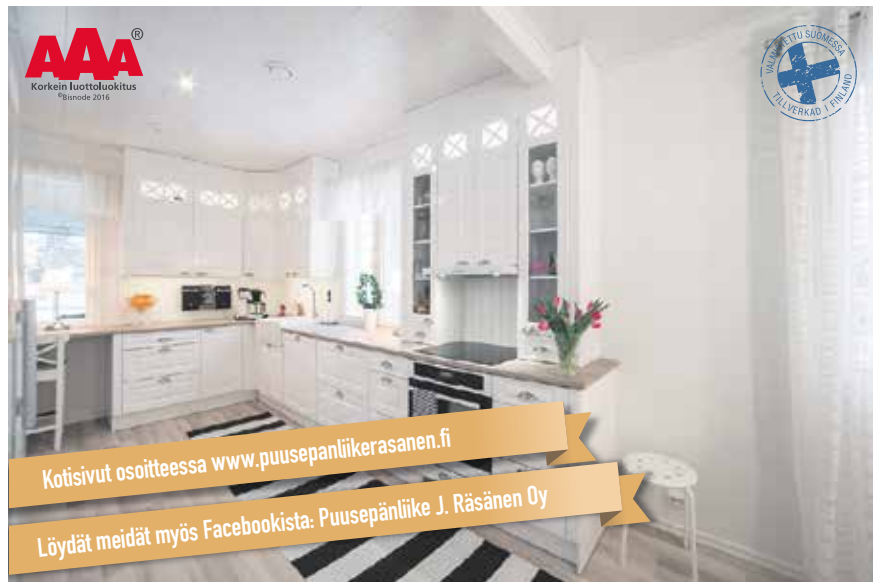
Toimistomme on Joensuun keskustassa osoitteessa Malmikatu 5 B 10, 80100 Joensuu.

Palvelemme maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.00.
asianajotoimisto@petrisallinen.com • puh. 010 548 8100

Petri Sallinen, puh. 050 557 1944
Silja Laukkanen, puh. 044 759 9625
Paula Päivärinta, puh. 050 3744 123
Valtteri Laukkanen, puh. 050 547 1936
Erika Boman, puh. 050 338 3643

www.asianajotoimistojoensuu.fi

Kotisivut osoitteessa www.puusepanliikerasanen.fi

Löydät meidät myös Facebookista: Puusepänilike J. Räsänen Oy

Kotimaiset kalusteet edullisesti!

Ota rohkeasti yhteyttä ja pyydä tarjous.

J. RÄSÄNEN

Varaa ilmainen kartoituskäynti!

Puh. 050 304 2237 Keittiömyynti: 044 771 4441

janne@puusepanliikerasanen.fi, katja@puusepanliikerasanen.fi

Joensuuntie 311, 83900 Juuka

www.puusepanliikerasanen.fi

Keittiöt – Julkiset tilat – WC-kalusteet – Säilytyskomerot

TARVAINEN

Nosto & Kuljetuspalvelu

Tarvaisen Talkoolava™

kiinteään
hintaan **599 €**

NOIN 15 KM SÄTEELLÄ
JOENSUUN TORILTA!

Sisältää: kaiken.

(lavan toimituksen, tyhjennyksen,
jätemaksut, ALV:n...)

[nostopalvelutarvainen.fi
/talkoolava](http://nostopalvelutarvainen.fi/talkoolava)

Oletko jo tutustunut?

omakotilehdet.fi

Tykkää meistä
Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Omakoti
OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko 7
Nro 2/2026	vko 17
Nro 3/2026	vko 33
Nro 4/2026	vko 42
Nro 5/2026	vko 49

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 10 000 kpl

Pientalot Joensuun alueella.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja

ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock

16

Julkisivu tarvitsee huoltoa noin 10 vuoden välein

iStock

Tässä lehdessä

- 3** Pääkirjoitus
- 4** Ajankohtaista
- 6** Sään ääri-ilmiöt ja omakotitalon huolto
- 7** Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 8** Omakotitalon remonttitarpeet
- 10** Pihateema: Säänkestävä piha
- 12** Pihateema: Viihtyisä terassi
- 14** Keittiön uudistaminen
- 16** Julkisivu kuntoon
- 18** Ajanviete

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Mitä neuvoksi uudelle omakotiasujalle?

Kun tuore omakotiasuja kysyy neuvoja uuden kotinsa ylläpitoon, hän saa tavallisesti vastaukseksi monenkirjavan joukon varoituksia ja suosituksia. Yksi kehottaa varautumaan työleiriin, toinen hyväksymään sen, että varsinkin vanhassa talossa on aina jotain vähän rempallaan.

Jokainen oppii lopulta tekemään omakotitalon kunnossapidon omalla tavallaan, ja harvasta asiasta on olemassa yksimielisyyttä. Yksi kaikille sopiva neuvo on kuitenkin ryhtyä kerryttämään remonttirahastoa jo ennen kuin remonttitarpeita ilmenee – omakotitalossa kun on väistämättä paljon pientä tehtävää, jonka voi joko hoitaa itse tai jota varten voi palkata tekijän. Osan niistä voi ennakoida, mutta osa osuu kohdalle enemmän tai vähemmän yllätyksenä.

Tässä vaiheessa vuotta voi esimerkiksi vain arvailla, millainen kesä tällä kertaa onkaan edessä. Saammeko taas pitkiä, läkähdyttäviä hellejaksoja vai sadepäiviä toisensa perään, ja miten ne vaikuttavat asumiseen ja pitkällä tähtäimellä myös talon kuntoon?

Tulipa vastaan mitä tahansa, omakotiasuja pääsee päättämään omin päin, miten asian hoitaa. Ja se taas edellyttää aktiivista vaivannäköä, perehtymistä, vertailua, seurantaa ja intoa tehdä itse. Toivommekin, että te lukijamme saatte tämänkin numeron artikkeleista taas apua noihin kaikkiin!

Lämpimin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

RAKENNUSTARVIKKEET JA TYÖKALUT KEVÄÄSEEN JA KESÄÄN!

- TIKKURILAN MAALIT
- TERASSIÖLJYT
- PUUTARHAMULLAT
- LANNOITTEET

WWW.POLVIJÄRVENKONE.FI

POLVIJÄRVEN KONE JA TARVIKE

p. 013 631 469, info@polvijarvenkone.fi
Polvijärventie 9, 83700 POLVIJÄRVI
Avoinna ma - pe 8 - 17, La 8 - 13

**POLVIJÄRVEN
KONE JA TARVIKE**

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

» LYHYESTI

Viikon kokeilu muutti käsitystä maalla asumisesta

Ihana kamala maaseutu -konsepti lähestyi maalle muutosta haaveilevia rohkein väittein mainoslauseissaan: Maaseutu ei sovi kaikille. Sopisiko se sinulle? Tällä pyrittiin löytämään asumiskokeiluihin juuri ne oikeat henkilöt, jotka ovat valmiita heittäytymään viikoksi maaseudun eloon ja ottamaan kokeiluviikosta kaiken hyödyn irti.

Maalle muuton esteiksi oli aiemmin tunnistettu erityisesti työn löytäminen maaseudulta, joten lähtökohtaisesti haettiin henkilöitä, joille etätö on jo osa arkea. Hakemuksia saatiin yhteensä 223 kappaletta, joista kokeiluihin päätyi 20 eri asumiskokeilijaporukkaa.

Pohjois-Satakunnan ja Luoteis-Pirkanmaan maaseutua haluttiin esitellä mitään kaunistelematta, jolloin ajankohdaksi valikoitui syksyinen arki. Kokeilijoille räätälöitiin majoituskohteet, harrastukset, yrittävierailut ja kohtaamiset paikallisten kanssa sen mukaan, mitä kukin arjelta odottaa.

– Taustalla oli yksi selkeä tavoite: madaltaa kynnystä muuttaa maalle. Asumiskokeilut rakentuvat tosielämän ympärille, tarjoten realistisen näkymän arkeen uusilla

asuinsijoilla, sanoo projektipäällikkö **Noora-Mari Syväluoma**.

Enemmän kuin matka – asumiskokeilu avasi oven arkeen

Asumiskokeilut erosivat merkittävästi tavallisesta maaseutumatkailusta. Missä satunnainen matkailija näkee kylän pintapuolisesti, asukaskokeilija pääsee hetkeksi mukaan todelliseen arkeen: päiväkodin hiekkalaatikon reunalle, koulun opetushetkeen, iltalenkille kunnatoradalle, yhdistysiltaan ja kirkkokonserttiin muiden paikkakuntalaisten mukana.

Kokeilijat pääsivät kohtaamaan kuntalaisia kasvokkain, istuivat samassa kahvipöydässä kyläläisten kanssa ja pohtivat arjen pieniä, mutta merkityksellisiä valintoja oman arkensa näkökulmasta: missä tehdä etätöitä, mitä harrastaa, miten liikkua ja ketkä ovat ne ihmiset, joiden kanssa arkea jaettaisiin.

Palautteiden perusteella asumiskokeilut täyttivät – ja usein ylittivät – osallistujien odotukset.

– Yksi suurimmista havaituista eduista oli se, kuinka monipuoliset palvelut ja harrastukset voivat olla

aivan nurkan takana, vaikka kunnassa asuu vain muutama tuhat asukasta, sanoo hankekoordinaattori Noora Elonen.

Asumiskokeilijat ihastuivat paikallisiin kouluihin ja päiväkoteihin, joissa on pienet ryhmäkoot ja opettajat tuntevat koko koulun oppilaat nimeltä.

Luonto ja sen saavutettavuus nousivat toistuvaksi teemaksi. Metsään, laavulle tai lenkille pääsi suoraan kotiovelta – eikä kiirettä tai ruuhkaa ollut. Hiljaisuus, puhdas ilma ja tähtitaivas näyttäytyivät monille kokeilijoille voimakkaana

vastapainona kaupungin rytmille.

Myös kuntien yhteisöllisyys ja ihmisten avoimuus tekivät vaikutuksen. Paikalliset kuntalaiset ottivat aidosti ja avosylin vastaan asumiskokeilijat, kutsuivat kotiinsa kahville, kertoivat arjestaan ja toivat todeksi asumisen alueella. Keskusteluja syntyi kahvipöydissä, iltalenkeillä, konserteissa ja kyläkahveilla.

– Suurta kiitosta saivat keskusteluhetket kunnanjohtajien kanssa, sillä näistä syntyi tunne helposta lähestymisestä ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksista, Elonen toteaa.

Viikilän hevostila

Viikilän hevostilan yrittäjä Henna Viikilä esitteli hevostilan toimintaa Merikarvian asumiskokeilijana olleelle Kristiinalle.

Avustus asuinrakennuksen öljylämmityksestä luopumiseksi taas saatavilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus avasi lokakuussa 2025 uudestaan suosituksen avustushaun öljy- ja maakaasulämmityksestä luopuville ja fossiilittomaan lämmitysmuotoon siirtyville omakoti- ja paritalojen omistajille.

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottivat loppuvuodesta, että alle kahden kuukauden aikana tukea oli ehtinyt hakea jo lähes tuhat kotitaloutta. Määrärahaa arvioitiin olevan jäljellä enää enintään 2 000 hakijalle.

Kuten aiemmin, fossiilisesta

lämmityksestä luopuville pientalojen omistajille myönnetään 2 500 ja 4 000 euron avustuksia. Suurempi 4 000 euron avustus myönnetään ilma-vesilämpöpumppuun, maalämpöön tai kaukolämpöön vaihtaville hakijoille ja 2 500 euron avustus muihin ei-fossiilisiin lämmitysjärjestelmiin vaihtaville.

Suosittua avustusta on myönnetty reilun viiden vuoden aikana jo lähes 34 000 kotitaloudelle. Vuoden 2026 alusta alkaen avustusta myöntää entisten ELY-keskusten sijaan koko maassa keskitetysti Si-

sä-Suomen elinvoimakeskus. Remontteja voi toteuttaa 31.8.2026 saakka.

Lämmitysjärjestelmän vaihto mielessä? Toimi nyt!

Tukea voidaan myöntää yksityishenkilöille ja kuolinpesille öljy- tai maakaasulämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä uuden lämmitysjärjestelmän hankkimiseen silloin, kun pientalo on ympärivuotisesti asuinkäytössä. Avustuksen saamiseksi vanha lämmitysjärjestelmä tulee poistaa kokonaan. Yh-

teen remonttiin voi saada vaihtoehtoisesti joko avustuksen tai kotitalousvähennyksen.

– Remontin suunnittelu ja avustuksen hakeminen kannattaa aloittaa viimeistään vuodenvaihteessa, jos haluaa varmistua tuen saamisesta. Jos hakemismäärä säilyy tulevina kuukausina syksyn tasolla, määrärahat kuluvat loppuun kevään 2026 aikana. Haku suljetaan, kun määrärahat loppuvat, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Luonnonilmiöiden aiheuttamat vahingot kodeille kasvaneet 15 prosenttia viimeisen viiden vuoden aikana

Kattokeskus toimii vakuutusyhtiö Ifin yhteistyökumppanina vakuutusasiakkaille sattuvissa kattovahingoissa esimerkiksi luonnonilmiövahinkoihin liittyen. Yritys kertoi alkuvuoden tiedotteessaan, että erityisen riskialttiita sään tekemille tuhoille ovat 1960-luvun tasakattoiset talot sekä 1970–1990-luvun talot, joissa aluskate on huonolaatuinen tai sitä ei ole lainkaan. Kattokeskuksen teettämän kyselytutkimuksen mukaan suomalaisista omakotitaloasujista vajaa 50 % asuu 1960–1990-luvuilla rakennetussa talossa.

– 60-luvun tasakattotaloissa vedenpoistoreittien ja kattokaivojen suunnittelu on usein puutteellista. Usein myös kaivojen sulatusjärjestelmät puuttuvat. Kun jäätyneeseen kaivoon tulee paineistettua vettä, se menee vanhoista kermisaumoista läpi aiheuttaen vesivahingon. Oikein toteutettuna tasakattokin on toimiva, kun vesikatteen huolto on säännöllistä, kertoo Kattokeskuksen tuotannon aluejohtaja **Erik Riihimäki**.

Kestävä aluskate on Riihimäen mukaan vesikatton tärkein vedenpitävyyttä edistävä elementti.

Jos vesikattoon tulee vuoto ja aluskatetta ei ole, vesi pääsee suoraan välikaton läpi huoneistoon.

– Aluskatteiden yleistyessä 80–90-luvulla aluskatteiden materiaalina käytettiin puukuitulevyjä ja pahvia, kun ei vielä tiedetty, mitkä materiaalit sopivat vaihteleviin sääolosuhteisiin. Nyt pahvisia aluskatteita on repeillyt lämpötilavaihtelun vaikutuksesta. Katteet ovat kutistuneet ja toisaalta rakenteet eläneet, mitä materiaali ei ole kestänyt, Riihimäki jatkaa.

Riihimäki kertoo, että myös remontit ja muut muutokset katolla voivat vaikuttaa katon säänkestävyyteen, ellei vaikutuksia oteta huomioon. Esimerkiksi aurinkopaneelien asentaminen muuttaa lumen liikkumista katolla, ja katemateriaalin vaihtaminen tiilikatteesta teräkatteeksi tekee katosta liukkaamman. Riihimäki korostaa, että vastuullinen urakoitsija osaa kertoa asiakkaalle kattoremontin vaikutuksista vesikattoon.

Kotivakuutus ei aina korvaa sään aiheuttamia vahinkoja taloille

Sään ääri-ilmiöiden yleistyessä ennaltaehkäi-

syn merkitys korostuu kodin huoltamisessa. Moni yllättyy siitä, että lumen ja jään aiheuttamista vahingoista sekä vesikattovuodoista ei kotivakuutuksissa pääsääntöisesti saa korvauksia, ellei kyseessä ole äkillinen ja ennalta-arvaamaton vahinkotapahtuma. Usein kattorakenteissa olevat ongelmat kuitenkin ilmenevät hitaasti vuosien saatossa. Kattokeskuksen kyselytutkimuksen vastaajista 63 % piti ongelmien ennaltaehkäisyä tärkeimpänä syynä kattoremontille.

– Esimerkiksi kattotarkastukset ovat tärkeä osa ennaltaehkäisyä. Rakennuksen tekniikka ja pinnoitteet, kuten kattopinnoite, ovat kuluvia osia ja niiden käyttöikä on rajallinen. Onkin tärkeää varautua ajoissa tarvittaviin peruskorjauksiin, kuten kattoremonttiin, märkätilojen uudistamiseen tai talotekniikan uusimiseen. Huolellisella ja suunnitelmallisella ylläpidolla voidaan ehkäistä vahinkoja ja välttää kustannuksilta, jotka eivät välttämättä kuulu vakuutuksen korvauksen piiriin, kertoo Ifin rakennusvahinkotiimin esihenkilö **Martin Nilsson**.

Miten vähentää energiankäyttöä kodeissa?

Motivan energiatehokkuuden asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** listasi hyisen helmikuun alussa, miten kodin sähkönkulutuksessa voisi säästää, kun pakkaskausi pitkittyy. Osa neuvoista soveltuu kuitenkin muuhunkin ajankohtaan kuin lämmityskaudelle, ja säästötoimet vaikuttavat suoraan myös sähkölaskun suuruuteen. Suurin vaikutus on sähkölämmitteisissä pientaloissa, mutta kaikenlaisissa kodeissa voi vaikuttaa omaan energiankäyttöön.

1. Alenna sisälämpötilaa kaikissa tiloissa

Tarkista kaikkien tilojen huonelämpötilat ja alenna lämpötilaa hallitusti. Pakkasjakson pidentyessä oleskelutilojen suositeltava sisälämpötila on 20 °C, makuuhuoneiden 18 °C ja kylpyhuoneiden 22 °C. Tuulikaappeihin ja porrashuoneisiin riittää 15 °C. Isossa asunnossa lämpötilaa voi alentaa niissä huoneissa, joissa ei oleskella. Tiputa lämpötila väliaikaisesti noin 16 asteeseen, sulje välit.

2. Lämmitä kotia edullisimmalla keinolla

Etenkin sähkölämmitteisessä talossa kiinnitä huomiota lämmitystapaan. Jos kodissa on ilmalämpöpumppu, sen käyttöä kannattaa tehostaa. Aseta sähköpatterien lämpötila muutamaa astetta alemmas, kuin mitä ilmalämpö-

pumpun asetusarvo on. Ilmalämpöpumpun puhallinnopeus kannattaa asettaa mahdollisimman suureksi.

Ilmalämpöpumppu toimii tehokkaimmin silloin, kun sen ulkoyksikköön kertynyt jää ja lumi poistetaan, ja imuroidaan sisäyksikön suodattimiin kertynyt pöly. Vältä lisälämmittimien käyttöä pakkasilla.

3. Lämmitä varaavalla tulisijalla päivittäin

Takan tai tulisijan käyttö pakkasilla pienentää suoraan sähkölämmittäjän sähkölaskua, joten niitä kannattaa käyttää säännöllisesti pakkaskaudella. Kodin puulämmitys kannattaa aloittaa jo silloin, kun sääennusteessa luvataan pakkaspakkasia parin vuorokauden päähän.

Ilmalämpöpumpun takkatoiminnon avulla takan tuottamaa lämpöä levitetään myös niihin tiloihin, joihin takan lämpö ei muuten kunnolla ulotu. Pumpun lämmityksen ja viilennyksen väliltä valitsevaa automaattitoimintoa ei pidä käyttää, sillä se voi kytkeä viilennystoiminnon päälle tulisijaa lämmittäessä.

4. Käytä lämmintä vettä säästeliäästi

Sekä sähkölämmitys- että lämpöpumpputaloissa vesi lämmitetään sähköllä, joten veden käyttö vaikuttaa suoraan veden lämmittämisen

tarpeeseen ja sähkön kulutukseen. Lämpimän veden säästössä tehokkain tapa on lyhentää suihku-aikaa. Suihkuttele ripeästi ja sulje vedentulo saippuoinnin ajaksi. Pidemmällä aikavälillä vettä säästävät suihkupäät ovat hyvä keino säästää vedenkulutuksessa.

5. Harkitse, miten kulutat sähköä

Kodin yksittäinen suurin sähkönkuluttaja on usein sähkökuivas. Voisiko saunomista siirtää päiville, jolloin sähkön hinta on alempana? Kylpyhuoneen sähköisen mukavuuslattialämmityksen lämpötila kannattaa myös antaa laskea alhaisemmalle tasolle silloin, kun kylpyhuonetta ei käytetä, ja nostaa hieman korkeammalle vain tilan käytön ajaksi. Aikaohjattavan termostatin avulla lattialämmityksen ohjaus on helppoa.

Käytä tarpeenmukaista koneellisen ilmanvaihdon puhallustehoa. Vältä tuulettamista. Pese vain välttämättömät koneelliset astioita ja pyykkejä. Siirrä pyykinpesua mieluiten ajankohtaan, jolloin sähkö on edullisempaa.

Ruuanlaitossa voi hyödyntää uunin sijaan keittiön energiatehokkaampia laitteita: mikro, airfryer, hella ja vedenkeitin. Sammuta sähkölaitteet, joita et välttämättä tarvitse. Irrota lauterit pistorasioista.

Teksti: Elina Salmi

Suojaa talo säännäri-ilmiöiltä

Tulevaisuudessa maassamme todennäköisesti sataa nykyistä enemmän ja sateen olomuoto muuttuu. Viistosade ja siitä aiheutuva rakenteiden pitkäaikainen, hidas kastuminen on ongelma, jonka torjuntaan on hyvä alkaa varautua.

Ilmatieteen laitos tietää kertoa, että ilmaston lämpenemisen takia kuumat jaksot ovat Suomessa yleistyneet ja kylmät jaksot harvinaistuneet. Lumikausi on lyhentynyt, ja lumipeite on osassa maata ohentunut.

Ennusteiden mukaan tulevaisuudessa vuoden keskilämpötila nousee ja se näkyy entistä enemmän talvien muuttumisena. Leutojen talvien todennäköisyys kasvaa, sademäärät kasvavat ja entistä useammin sade tulee erityisesti Etelä- ja Länsi-Suomessa lumen sijaan vetenä. Kesäisin taas helteet yleistyvät, voimistuvat ja pidentyvät.

Näihin muutoksiin kannattaa omakotiasujan alkaa varautua hyvissä ajoin.

– Ilmastomuutos aiheuttaa vahinkoa ja suurin riskitekijä on vesi. Meillä eivät uhkana ole niinkään hurjat tulvat, jollaisia näemme uutiskuvissa,

vaan viistosade ja pitkäaikainen hidas rakenteiden kastuminen, toteaa neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä.

– On hyvä, jos jo suunnitteluvaiheessa on varmistettu, että vesi ei pääse rakenteeseen ja jos se sinne pääsee, niin se myös poistuu painovoimaisesti eli mieluiten omalla painollaan ja tuuletuksen auttamana.

Katto on koko talon tärkein suoja

Viistosateita ja rakenteiden hidasta kastumista vastaan voi suojata talonsa isommalla katolla ja erilaisilla katoksilla. Räystäitä voi esimerkiksi pidentää 20–30 senttiä, mikä on helppoin katto remontin yhteydessä. Myös kaikki sisäänkäynnit, terassit ja parvekkeet kannattaa suojata katoksilla.

– Isompi katto ja katokset suojavat taloa jonkin verran myös helteiltä, koska ne estävät suoran auringonpaisteen pääsyn sisään. Se kun tuo niin ison lämpökuorman sisään, että vastineeksi tarvitaan viilennystä, sanoo Jokela.

Koska vesikatto on talon tärkein suoja, sen kunto tulisi tarkastaa nykyistä useammin, jos sateet lisääntyvät ennustetusti. Asiaa helpottaa, jos katon alla on liikkumisen mahdollistava ullakko.

Viime vuosina on rakennettu kattoja myös ilman ullakkoa niin, että sisäkatto on vesikaton suuntainen. Niiden välissä on tuuletusrako ja erillinen ontelo, jossa eristeenä on yleensä puhallusvilla. Jos jyrsijäesteet ovat puutteelliset, pelkästään orava tai pari eristeissä tekee kunnan tuhoa.

– Tällaista kattoa on jokseenkin mahdoton huoltaa ilman, että raken-

teita joutuu purkamaan. Lisäksi mahdollisten vaurioiden ja vuotojen havaitseminen on vaikeaa ja ne saattavat löytyä vain lämpökuvauksen avulla.

Julkisivua uhkaavat eniten viistosade ja helle

Seuraava tarkasteltava kohde on talon julkisivu. Se jos mikä altistuu säälle. Jokela neuvoo, että erityisesti massiivirakenteiden eli hirs- tai kivirungon pintaan pitää rakentaa erillinen, tuulettuva julkisivu, jotta runko jää sään ja sateen rasituksilta vapaaksi. Myös lautarakenteisen talon ulkulaudoitus on hyvä uusia aika ajoin.

– Julkisivun alle talon ulkopuolelle voidaan lisätä eristettä, koska esimerkiksi hirs- yksin ei ole kovin lämmin rakenne. Siinä on paljon liitoksia, jotka ajan kanssa saattavat haristua ja päästää raoista enemmän läm-

pöä harakoille.

Jos vanhaan rakennukseen uusi-taan ikkunoita, niin kannattaa valita nelilasiset, lämpöarvoltaan hyvät ikkunat, jotka saattaa saada talvialen-nuksia hyödyntämällä melkein kol-milasisen hinnalla. Hinnan ero ei siis ole valtavan suuri.

Eristettä lisäämällä ja uusimalla ikkunat nelilasisiksi on sekin ehkä vä-hän yllättävä hyöty, että ne pitävät myös sisätilat pidempään viileinä helteiden alkaessa.

Yleistyvät viistosateet ja lisääntyvät helteet aiheuttavat sen, että talo on nykyistä useammin huoltomaalatta-va. Esimerkiksi rakennuksen päivän-puoleinen sivu rasittuu ja kuluu kol-mesta viiteen kertaan nopeammin kuin varjon puoli.

Kulumiseen vaikuttaa myös talon väri: viime aikoina muoti-ilmiöksi noussut musta maali talon pinnassa vanhennee selvästi muita värejä nope-amin. Puhdas valkoinen ei sekään kestä kovin hyvin. Kannattaakin siis valita ulkoseinään mieluiten vaale-ahkoja, murrettuja sävyjä.

Talo tarvitsee kuivat jalat

Perustukset ovat myös alttiina koste-udelle riippumatta siitä, miten ne on rakennettu. Tavallinen rakenne tänä päivänä on rossipohja eli tuulettuva alapohja, jossa on ryömintätila, noin 30 senttimetriä kapillaarikatkosepe-liä, tuuletusputket sokkelissa ja on-telolaatta lattian alla. Sen kosteusra-situs on Jokelan mukaan aika suuri ja erityisesti puusta tehdyt alapohjat ovat kovilla.

– Meidän pitää tulevaisuudessa ra-kentaa kaikki nämä rossipohjat lämpi-miksi ja varustaa ne koneellisella tuu-letuksella – toisin sanoen rakentaa nii-hin kunnollinen ilmanvaihto. Silloin ne pysyvät kuivina ympäri vuoden.

Helpointa on eristää sokkeli lämpi-mäksi lisäämällä eristettä ulkopuolel-le. Lisäksi maata vasten voidaan lisätä lämmöneristystä puhaltamalla sinne 15–20 senttimetriä kevytsoraa. Se vä-hentää kapillaarikosteuden nousua ja toimii lämmöneristeenä. Se toki edel-lyttää sitä, että salaojitus on kunnossa ja pohjaveden pinnat hallinnassa.

– Perustukset pitäisi ulkopuolelta eristää seinärakenteen alareunaan saakka. Siten saadaan kylmäsilta pois, kun eristys on saumaton eikä jää paikkoja lämpövuodoille, muis-tuttaa Jokela.

Kellarikerros on altis kosteusvaurioille

Erityisen tärkeää sokkelin eristäminen on niin sanottujen rintamiestalojen kohdalla. Niissä on hyvin usein täys-korkea kellarin ja perinteisesti kylmin paikka on lattian ja seinän rajassa. Kel-larit ovat usein myös aika kosteita ja siten kosteusvaurioille alttiita riippu-matta siitä, ovatko ne edelleen kellarikäytössä vai muutettu muiksi tiloiksi.

– Rintamiestalossa sokkelin li-sälämmöneristys ulkopuolelle kan-nattaa aina. Erityisen tärkeää on, että sokkelin lämpöeristys kohtaa sei-nän lämpöeristyksen saumattomas-

ti. Siten sekä kellarikerros että muut asuintilat pysyvät helpommin lämpi-minä, kertoo Jokela.

– Muussa tapauksessa käy helposti niin, että kun kylmä ilma tulee raken-teen sisään ja kohtaa sisältä tulevan lämpimän ilman, muodostuu kaste-piste rakenteen sisään.

Tuolloin kastepiste on usein talon purukerroksessa ja kuivuu vasta sit-ten, kun aurinko alkaa kunnolla läm-mittää. Jokela huomauttaa, että sitä odotellessa kosteus pääsee muhi-maan rakenteessa hyvän tovin.

Talon ympärillä veloo kuutioittain sadevettä

Salaojitus suojaa talon perustuksia maaperässä piilottelevalta vedeltä, jonka määrään vaikuttaa eniten maa-perän laatu. Paras suoja rakennuk-selle on tietysti tontti, jolle talon voi sijoittaa muuta maastoa korkeam-malle, mutta valitettavasti sellaisia on nykypäivänä tarjolla vähänpuo-leisesti. Nyt rakennetaan paljon tasa-maalle ja entisille pelloille.

Salaojituksen pitää siis olla kun-nossa ja se pitää tarkastaa säännöl-lisesti siltä varalta, että putkiin pää-see tunkeutumaan vaikkapa puiden juuria, jotka ajan saatossa yhdessä ir-rallisen maa-aineksen kanssa tukki-vat koko järjestelmän. Jos salaojitus puuttuu kokonaan, se kannattaa ra-kentaa, vaikka sille tulee reilunpuo-leisesti kustannuksia.

Vähintään yhtä tärkeä on oikein tehty ja toimiva sadevesijärjestelmä. Sen tarkoitus on johtaa sadevedet kauemmas talosta ja mieluiten koko-naan pois tontilta. Järjestelmä myös suojaa talon ulkoseiniä roiskevedeltä.

Kyse ei ole ihan pienistä määris-tä. Vuosittainen keskimääräinen sa-demäärä Suomessa on tällä hetkel-lä noin 40 senttiä. Jos talolla on kat-topinta-alaa vaikkapa 150 neliötä, se tarkoittaa vuodessa 60 000 litraa sadevettä talon välittömässä lähei-syydessä. Kannattaa siis pitää rännit, syöksytorvet ja vettä tontilta pois joh-tavat putket kunnossa.

Hyvin huollettu talo kestää aikaa

On väistämätön tosiasia, että sään ääri-ilmiöt tulevat meilläkin lisään-tymään tulevaisuudessa. Se kannat-taa ottaa huomioon aina, kun taloon kohdistuu jotain vähänkään isompaa korjaustarvetta. Hyvin huollettu talo kestää aikaa ja säilyttää arvonsa.

– Ihanteellista on, jos talon rakenteet ovat yksinkertaisia, kosteus- ja lämpö-tekniisesti järkeviä, joustavia ja huol-lettavia sekä suojattu mahdollisuuksi-en mukaan viistosateelta, joka kastelee hyvinkin tehokkaasti, sanoo Jokela.

Sään ääri-ilmiöitä ovat toki myös kuluvana talvena koetutovat pakka-set. Jos suunnitelmissa on lämmitys-järjestelmän vaihtaminen, on pakka-sia vastaan energiatehokkain vaihto-ehto maalämpö. Ilmalämpö- ja vesi-ilmalämpöpumppujen toimintakyky ja sitä kautta teho laskee pakkasen kiristytessä ja samaa vauhtia laskee myös niiden energiatehokkuus. ■

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Vanhassa varautuminen parempi?

Varautumisesta on tavallisesti puhuttu erityisesti sodan sytty-misen mahdollisuudesta käsin, ja keskustelu on lisääntynyt yhä enemmän Ukrainan sodan ja Ve-näjän laajentumispyrkimysten vuoksi. Mutta mitä muita syitä va-rautumiselle on?

Ensinnäkin tulee muistaa, että sotilaalliset kriisit eivät ole ainoita mahdollisia kriisejä, jotka estävät yksilön tai yhteiskunnan normaalin toiminnan tai pääsyn resurs-sien äärelle. Tavanomaisempia poikkeustilanteita saattavat ai-heuttaa sähkökatkot tai lakot, ja henkilökohtaisella tasolla jo sai-rastuminen voi laittaa arjen uusik-si. Lisäksi voimme korona-ajasta muistaa, että myös epidemiat voivat pahimmassa tapauksessa saada yhteiskunnan sekaisin. Il-mastonmuutoksen etenemisen myötä voimme olettaa erilaisten tautien vain lisääntyvän.

Mitä voisimme konkreettisesti tehdä varautuaksemme erilaisiin skenaarioihin? Ensinnäkin jokai-sella olisi hyvä olla kotivara muu-tamaksi päiväksi, ja esimerkiksi Marttaliitto on luonut kattavan ohjeistuksen varautumiseen. Kuitenkin tällaisen perinteisen kotivaran keräämisen lisäksi ha-luan korostaa laajemmin oma-varaisuuden tärkeyttä. Monet ratkaisut löytyvät palaamalla jokunen vuosikymmen ajassa taaksepäin. Tällöin oli paljon tavallisempaa, että ihmiset yl-läpitivät omaa hyötypuutarhaa – kasvatettiin omia kasviksia ja juureksia, joilla pärjättiin talven yli. Suurempia ruokamääriä säi-lytettiin kellarissa, ja puhdas-ta vettä sai nostettua kaivosta. Vaikka nämä asiat eivät ole tänä

päivänä kaikille mahdollisia, osit-taisen omavaraisuuden merki-tystä ei tulisi unohtaa myöskään kriisittöminä aikoina.

Lisäksi meidän suomalaisten on hyvä oppia tämänhetkisestä Ukrainan sähkö- ja energiakriisistä. Kiovassa monin paikoin sähköt ovat poikki, eikä ihmisillä ole keinoja pitää kotejaan lämpiminä. Siksi meidänkin tulee muistaa, että erityisesti Suomen kaltaises-sa kylmässä ilmastossa tulee olla sähkölle vaihtoehtoisia keinoja lämmittää koteja myös kovilla pakkasilla. Vielä 90-luvulle asti oli lähes itsestään selvää, että jokai-seen taloon kuuluu tulisija. Vaikka samaa ei enää edellytetä, ei tuli-sijoista tulisi nytkään kokonaan luopua. Lisäksi olisi hyödyllistä, jos yhä enemmän kannustai-simme ihmisiä sijoittamaan uu-siutuviin energialähteisiin, kuten aurinkopaneeleihin. Tällöin sähköön saatavuus ei ole riippuvais-ta pelkästään sähköjakelusta. Samasta syystä jokaisen kotoa olisi myös hyvä löytyä varavirta-lähteitä.

Viimeisimpänä nostan esiin yhteisöjen ja naapuriavun tär-keyden. Aiempina vuosikymme-ninä naapurustojen yhteistyö ja resurssien jakaminen oli lähes-tulkoon välttämätöntä. Kuitenkin ajattelen, että jokaisella pitäisi olla lähellä sellaisia yhteisöjä, joista saada tukea ja turvaa sekä kriisin koittaessa että myös krii-sittöminä aikoina. Käytännössä naapuriapua ja yhteisöllisyyttä voisi edistää esimerkiksi naapu-ruston yhteisillä tapahtumilla tai talkoilla. Voisiko alkava kevät olla sopiva hetki tehdä jotain yhdessä naapureiden kanssa?

Omakotitalon arvoa ei mitata pelkkänä myyntihintana. Käyttöarvo omistajille ja talon mahdollinen historiallinen, maisemallinen tai ylisukupolvinen arvo on rahassa mittaamaton.

Teksti: Ulla Sirén

Pitkää ikää sinulle, taloni

Jokainen omakotitalon rakentaja tai valmiin talon ostaja toivoisi talolleen pitkää elinkaarta. Toinen omistajan iso toive on kiinteistön arvon säilyminen tai jopa kohoaminen ajan kuluessa. Vaikka tarkoituksena ei olisi myydä taloa missään vaiheessa elämää, iso osa omaa varallisuutta on kiinni tontissa ja seinissä. Säännöllinen huolto ja ajoissa tehdyt kunnostukset ovat tärkeimpiä keinoja, joilla talon ja sen arvon saa säilymään.

Omakotitalonkin omistajalla on lakiin perustuva velvollisuus pitää rakennus kunnossa. Yksistään rakennusluvan saaminen edellyttää, että talosta huolehditaan kunnollisesti. Jos huoltotyöt ja remontit jäävät liian pitkäksi aikaa, monenlaiset riskit kasvavat. Vakuutusyhtiö voi kieltäytyä korvaamasta vahinkoja, jos voidaan osoittaa, että ne johtuvat omistajan huolimattomuudesta. Ja ennen kaikkea: hoitamattoman talon arvo romahtaa.

Toiminnanjohtaja **Marju Silander** Suomen Omakotiliitto ry:stä toteaa, että kahden samankaltaisen omakotitalon myyntihinnassa voi helposti olla sadan tuhannen euron ero sen mukaan, mitkä osat kummassakin on huollettu ja tehty kuntoon.

Sitä paitsi talon arvo ei ole pelkkä myyntihinta. Arvoa ovat myös asuminen mukavuus, helppous ja turvallisuus.

– Niitä varten kannattaa myös remontoida, vaikka muutokset ei-

vät aina merkittävästi nostaisi talon myyntihintaa, Silander muistuttaa.

Huoltokirja ja korjausrahasto

Omakotitalon hoidossa ja remonttien suunnittelussa yksi avaintekijä on se, että kunkin osan ja järjestelmän määriteltä tekninen käyttöikä on tiedossa.

– Se on tärkeä tieto myös rahoitukseen varautumisen kannalta, sanoo

toiminnanjohtaja Marju Silander. Hän muistuttaa, että esimerkiksi sähkö- ja LVI-järjestelmien uusiminen on iso kuluerä. On hyvä tietää, milloin mikäkin remontti voi suunnilleen tulla ajankohtaiseksi, jotta osaa hahmotella korjausbudjettia jo etukäteen. Tavallisesti laajan remontin hinta lasketaan vähintään kymmenissä tuhansissa euroissa.

– Omakotiliitossa suosittelemme kerryttämään talon korjausrahastoa tasaisesti alusta alkaen. Suosi-

tus on 2 euroa kuukaudessa asuin-neliötä kohti. 100-neliöisessä talossa se tarkoittaa siis jo 200 euron laittamista rahastoon joka kuukausi, mikä on kyllä aika iso kertaerä. Mutta kun korjauskustannuksia tulee väistämättä jossakin vaiheessa maksettavaksi, säästössä oleva raha helpottaa tilannetta ratkaisevasti, hän selittää.

Tulevien remonttitarpeiden ja niiden kustannusten hallintaa helpottaa, jos pitää talonsa huoltokirjan ajantasaisena. Varsinkin pitkän tähtäimen korjaussuunnitelma (PTS) on omakotitalossa yhtä tärkeä kuin taloyhtiössä, vaikka PTS ei ole omakotitalon omistajalle pakollinen. Huoltokirjaan merkitään rakennuksen perustiedot sekä tehdyt korjaukset, niiden ajankohdat, tekijät, hinnat ja käytetyt materiaalit; ylipäätään kaikki tieto, mitä myöhemmissä remonteissa, mahdollisessa myyntitilanteessa ja muissa talon elinkaaren käännekohdissa voi kaivata. Säännölliset vuosittain tai muutaman vuoden välein tehtävät huoltotyöt ovat tärkeä osa talon kunnossapitoa. Merkinnät helpottavat myös niiden muistamista ja järkevää ajoittamista. Huoltokirja on kuin talon tekninen vuosikirja, sitä parempi ja mielenkiintoisempi, mitä tarkempi.

– Nykyään huoltokirjan voi tehdä sähköisesti, mutta perusasian kannalta on samantekevää, onko se tiedosto vai ruutuvihko, Silander huomauttaa. Pääasia, että kaikki tarvittava tieto löytyy dokumentoituna yhdestä paikasta.

Pitääkö ehjää korjata?

Tekninen käyttöikä ei tarkoita, että jokin järjestelmä pettää automaattisesti tietyn ajan kuluttua. Käyttöiän täytyminen kertoo, milloin viimeistään järjestelmän toimivuus pitää tarkistaa ja korjata tai uusia se oman tarpeen ja voimassa olevien vaatimusten mukaiseksi.

– Esimerkiksi salaojien tekninen käyttöikä on noin 40–50 vuotta, mutta jos olosuhteet ovat olleet erityisen suotuisat, ne voivat säilyä kunnossa paljon pitempään, sanoo Marju Silander.

Silti omistajan on tärkeää tietää, milloin salaojien kunto pitäisi tarkistaa. Jos tarkistuksesta seuraa iloinen yllätys, se ei varmasti haittaa ketään. Mutta jos salaoja tukkeutuu ja vesi alkaa huomaamatta virrata rakennuksen alle, omistajaa voi odottaa mittava remontti.

Myös muut tekniset järjestelmät voivat toimia odotettua kauemmin, mutta se ei tarkoita, että ne vastaisivat nykyajan tarpeita. Vanhoissa omakotitaloissa saattaa olla jopa ennen sotia rakennettuja toimivia sähköjärjestelmiä, mutta ne eivät ole enää paloturvallisia eivätkä vastaa nykyaikaisen käyttäjän tarpeita. Samoin esimerkiksi vuosikymmeniä vanhat vesieristeet eivät välttämättä vuoda, mutta ne eivät ole enää teknisesti käyttökunnossa. Jotkut aikoinaan yleisesti käytetyt eriste- ja tiivisteaineet voivat olla jopa vaarallisia.

– Sinänsä ehjänoloisia mutta van-

hentuneita järjestelmiä pitää siis uusia eikä jäädä odottamaan, että ne pettävät kokonaan, Silander muistuttaa.

Mitä huonompaan kuntoon talon eri osat ja järjestelmät pääsevät, sitä suuremmaksi korjausvelka kasvaa. Korjausvelka vaikeuttaa sekä talossa asumista että sen myymistä ja voi lopulta johtaa toivottomaan umpikujaan myös rahoituksen saatavuuden osalta.

Melko hyvä taso riittää

Harva omistaja pystyy pitämään vanhan omakotitalonsa koko ajan uuden veroisena. Vanhan talon ostajaa odottaa useimmiten jonkinlainen lista edessä olevia korjauksia.

– Kaikkea ei tietenkään tarvitse tehdä heti, kun talo on ostettu, vaan osan voi aina siirtää myöhemmäksi, Marju Silander sanoo.

Myyntitilanteessa kuntotarkastus selventää asioita sekä ostajan että myyjän kannalta. Kauppakirjat kannattaa tehdä huolella, jotta niistä selviää tarkasti talon tekninen tila omistajan vaihdoksen hetkellä. Silloin vältetään jälkeinpäin tulevat epäselvyydet.

Rakennetun omaisuuden tila- eli ROTI-raportin mukaan noin 75 prosenttia täydellisestä on tarpeeksi. Silloin talon arvo ei ole vielä merkittävästi alentunut: 75-prosenttisesti kunnossa olevan talon voi vilpittömästi määritellä hyväkuntoiseksi.

Mutta iso kysymys kuuluu, miten talon saa pidettyä ¾-tasoisessa kunnossa. Silander vastaa, että jos on epävarma omakotitalonsa eri osien ja järjestelmien kunnosta, on aloitettava pohjatilanteen kartoituksesta, eli tutkittava yksitellen kaikki talon asiat. Kun selviää, mistä tilanteesta lähdetään, on järkevää laatia pitkäjänteinen suunnitelma siitä, mitä korjataan ja missä järjestyksessä. Hallittu työskentely johtaa vähitellen tavoitteeseen.

– Suunnitelmallisuus auttaa yllättävän paljon. On motivoivaa, kun asiat ovat järjestyksessä, Silander toteaa.

Käyttöarvo on suurin arvo

Rakennetun omaisuuden tila- eli ROTI-raportti vuodelta 2023 määrittelee, että rakennuksen pitkäikäisyyteen vaikuttavat rakentamisen ja käytettyjen ratkaisujen laatu, rakennusten muunneltavuus kysynnän muutoksissa sekä rakennusten korjattavuus.

Ellei omakotitaloa ole varta vasten hankittu ja remontoitu myyntiä varten, juuri käyttöarvo on sen suurin arvo omistajalle. Pitkä elinkaari on historian saatossa taannut rakennuksen siirtymisen sukupolvelta toiselle, vaikka asukkaiden tarpeet ja elämäntilanne ovat olleet eri aikoina erilaisia. Kerran rakennettu ja hyvin kunnossa pidetty talo kantaa sekä ajatuksellista että historiallista arvoa, jota ei voi mitata rahassa.

Nykyään hyväkuntoisen ja huolella remontoituneen omakotitalon myyntiarvo saattaa olla vähäinen esimerkiksi sen sijainnin vuoksi, mutta käyttöarvo omistajille voi siitä huoli-

Asianajotoimisto Aki Pietarinen Oy

Puh. (013) 631 610 • 040 515 9610

Rantakatu 25 A 1, JOENSUU

• Liperi • Outokumpu • Polvijärvi

www.pietarinen.fi

asianajotoimisto@pietarinen.fi

Ilmalämpöpumput

Antennijärjestelmät

myynti • asennus • huolto

Joensat-Systemi Ky

Valtuutettu
Digita Pro
asennusliike

www.joensatsysteemi.fi, p. 0400 576 846

Palvelemme kotitalouksia, yrityksiä ja taloyhtiöitä Joensuussa ja koko Itä-Suomen alueella.

Parempaa paikallista palvelua:

• AURINKOSÄHKÖT • SÄHKÖTYÖT
• AUTOLATAUKSET
• LÄMPÖPUMPUT

Palveluksessanne

Myynti, asennus, huolto, korjaukset!

TEUVON VALO OY

puh. 0400 760 395

teuvonvalo@elfin.fi

Korjausvelka vaikeuttaa sekä talossa asumista että sen myymistä ja voi lopulta johtaa toivottomaan umpikujaan myös rahoituksen saatavuuden osalta.

matta olla merkittävä.

Marju Silander huomauttaa, että talon teknisiä ratkaisuja kannattaa jo rakentamis- tai peruskorjausvaiheessa miettiä siltä kannalta, että ne palvelisivat omistajia mahdollisimman hyvin eri elämänvaiheissa.

Moni toivoo saavansa asua kotona loppuun asti, mutta nykyisin aikamönen myös täytyy asua, halusi tai ei. Vanhuksille ei helposti löydy palvelukotipaikkoja tai muita helpottavia asumismuotoja, vaan helpotukset täytyy tuoda omaan kotiin.

ROTI-raportissakin mainittu muunneltavuus syntyy esimerkiksi siten, että iäkkäiden ihmisten liikkuminen ja selviytyminen kotioloissa otetaan huomioon remonteissa jo matkan varrella. On helpompi suun-

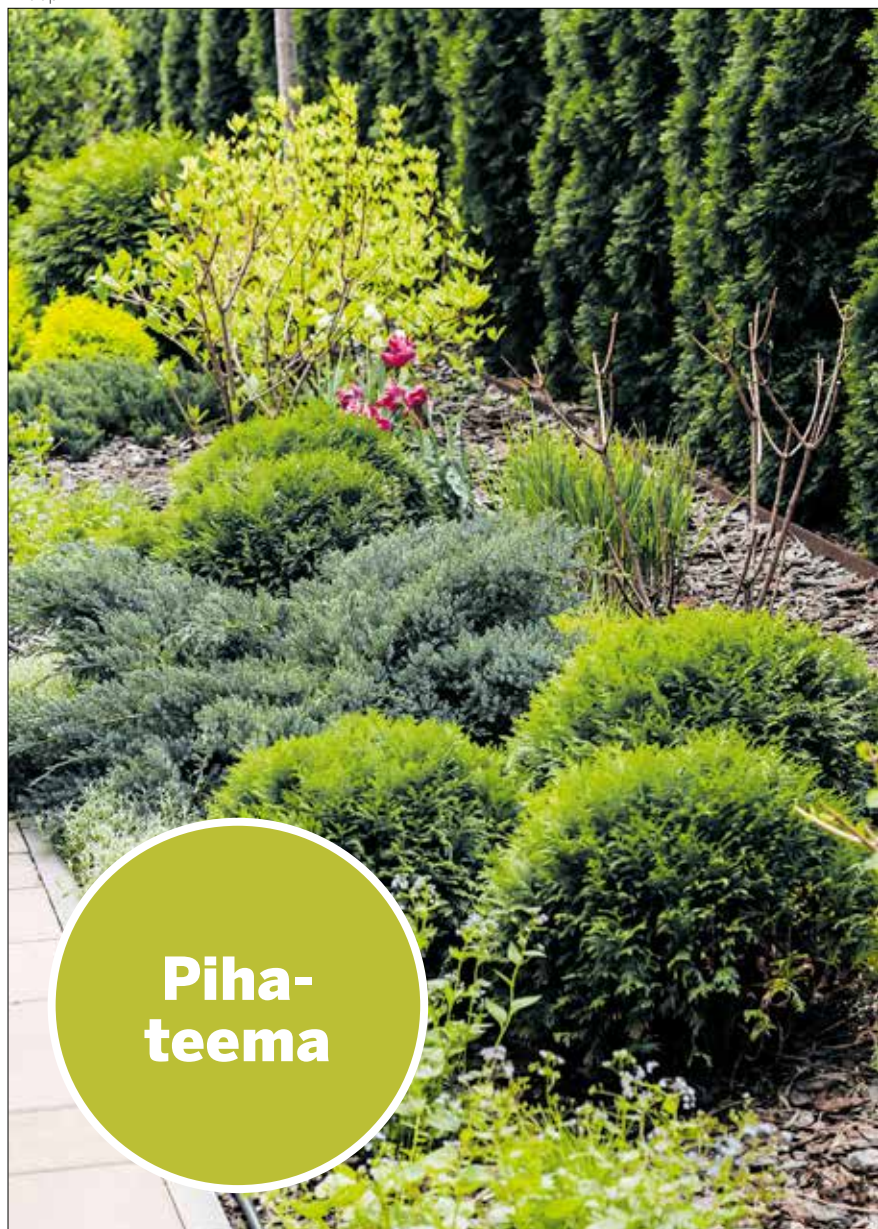
nitella esimerkiksi kylpyhuoneiden oviaukot alun alkaen riittävän leveiksi ja ulkoportaikko sellaiseksi, että luiskan asentaminen onnistuu tarvittaessa ilman suuria muutoksia, kuin purkaa rakenteita ja tehdä muutoksia myöhemmin. Samanlaiset asiat-han helpottavat myös lapsiperheen elämää.

Nykyinen ja tuleva lainsäädäntö painottavat erityisesti ennakoivaa ja tavoitteellista rakentamista. Sillä pyritään sekä ilmastoon että olemassa olevan rakennuskannan suojeluun. Jokainen tarpeeksi hyvässä kunnossa pidetty omakotitalo tukee osaltaan samoja tavoitteita. ■

Lähde: ROTI eli Rakennetun omaisuuden tila -raportit 2023 ja 2025

Freepik

iStock

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hyvin tehty piha kukoistaa säällä kuin säällä

Ilmastonmuutos on tuonut mukanaan kuumempia kesiä ja leudompia talvia, mutta myös säiden ääri-ilmiöitä. Pitkät hellejaksot ja äkilliset rankkasateet kannattaa ottaa huomioon kotipihalla niin materiaalivalinnoissa kuin pohjatöissäkkin. Näin piha pysyy edustavana ja helppohoitaisena.

Vuosi 2024 oli maailmassa mittaushistorian lämpimin; maapallon keskilämpötila ylitti tuolloin esiteollisen tason ensimmäistä kertaa 1,5 asteella. Ennätyksellinen lämpö oli hyvin havaittavissa myös Suomessa.

– Suomessa oli silloin 71 hellepäivää, ja jo toukokuussa oli hellettä, muistuttaa erityisasiantuntija **Riku Lumiaro** Suomen ympäristökeskuksesta. Ilmaston lämpeneminen onkin johtanut muun muassa kesien pitkiin, paahtaviin hellejaksoihin ja talvien leudontumiseen.

– Vuonna 2020 etelärannikolle ei tullut termistä talvea lainkaan. Kevättulvien määrä on vähentynyt, mutta niiden sijaan voi olla talvitulvia, lisää Lumiaro.

Maisemarakentamisen suunnittelija, hortonomi **Minna Harju** vahvistaa ilmastonmuutoksen näkyvän myös suomalaisilla omakotipihoilla. Pidemmät ja kuu-

memmat hellejaksot sekä entistä voimakkaammat rankkasateet rasittavat hänen mukaansa pihoja tavoilla, joita aiemmin ei tarvinnut samalla tavalla huomioida.

– Ilmastonmuutoksen myötä pihojen suunnittelussa ei enää riitä, että ne näyttävät hyvältä heti valmistuessaan. Kestävyyttä mitataan sillä, miltä piha näyttää 5–10 vuoden päästä, kun hellejaksot ja rankkasateet toistuvat.

Hyvin suunniteltuna piha voi kuitenkin ohjata ja imeyttää rankkasateiden vedet hallitusti, kestää kuumuutta ja kuivuutta sekä vaatia vähemmän kastelua ja paikkaamista – ja säilyttää edustavuutensa.

Valitse kuivuutta kestäviä kasvilajeja

Paahteiset kesät koettelevat pihaa ja tekevät puutarhanhoidosta työlästä. Minna

ARI TUOVINEN
KANNONPOISTOPALVELU
puh. 0400 907 115

Työkohteita kiinteistöjen pihat, puistot,
golfkentät, hautausmaat ym.
ari.tuovinen@pp.inet.fi

Harju huomauttaa, että pitkittyneiden hellejaksojen aikana esimerkiksi nurmikat tyypillisesti kuivuvat ja harvenevat, erityisesti aurinkoisilla ja ohuilla kasvualustoilla.

– Kasvit kärsivät kuivuudesta, ellei kastelua ole helppo toteuttaa. Kiveykset ja betonipinnat kuumenevat, mikä lisää oleskelualueiden epämuovuutta. Savimaat kuivuvat ja halkeilevat, mikä voi aiheuttaa painumia ja rakenteellisia ongelmia.

Hellejaksot kuitenkin voi ja kannattaakin huomioida pihasuunnittelussa. Esimerkiksi kasvivalinnoissa Harju kehottaa suosimaan kuivuutta kestäviä perennoja, pensaita ja puita.

– Monimuotoiset ja -lajiset istutusalueet ja niiden kasvivalinnat kestävät paremmin ääriolosuhteissa kun yksilajiset ratkaisut.

Hän suosittelee myös välttämään suuria, yhtenäisiä nurmialueita ja korvaamaan osan niistä perenna-, pensas- ja puustoistutuksilla, niityillä tai kedoilla. Pihalle voidaan myös suunnitella kerroksellista ja suojaavaa kasvillisuutta sekä rakentaa pergoloita ja varjostavia katoksia.

Kasvivalintojen lisäksi Harju kannustaa satsaamaan oikeanlaiseen ja riittävän paksuun kasvualustaan, joka sitoo vettä ja pitää juuristoalueet ilmavina. Muun muassa biohiilen ja kompostin käyttö parantaa hänen mukaansa maan vedenpidätyskykyä.

– Valitse pintamateriaaleiksi vaahteammia sävyjä ja luonnonmateriaaleja, ne kuumenevat vähemmän, hän vinkkaa.

Hyvä latvuspeittävyys suojaaa paahteelta

Vuonna 2024 Suomessa oli eniten hellepäiviä tilastoidussa historiassa. Riku Lumiaro toteaa helteiden olevan vain lisääntymään päin.

– Kannattaa miettiä, että kun ilmasto lämpenee, tällä kehityksellä meillä on 50 vuoden päästä Unkarin ilmasto.

Hän kehottaa lisäämään varjostusta etenkin talon eteläpuolelle, ja torjumaan siten pahimman paahteen vaikutukset. Esimerkiksi kuusi kärsii helposti kuivuudesta ja talvimyrskyistä, mutta lehtipuut, kuten koivu, ja jalot lehtipuut, vaahtera, lehmus ja tammi, ovat pihalle hyviä vaihtoehtoja.

Yksi keino vastata sään ääri-ilmiöihin, helteisiin ja rankkasateisiin, on pihan latvuspeittävyyden eli puiden latvusten peittämän alueen lisääminen. Lumiaro huomauttaa lämpötilassa voivan olla monenkymmenen asteen ero riippuen siitä, ollaanko kivipihalla suorassa auringonpaisteessa vai puiden varjossa.

– Latvuspeittävyys viilentää maaperää ja asuinrakennuksia. Kun kesät kuumenevat, latvuspeittävyydellä on viilentävä vaikutus asuinympäristöön, pihalla ja talossa oleskeluun.

Rankkasateet huomioon pihan pohjatöissä

Äkillisten ja voimakkaiden rankkasa-

teiden yleistyminen aiheuttaa pihoillemme ongelmia siinä missä pitkittyneet helteetkin. Vesi lammikoituu nurmikolle ja kiveyksille ja hulevedet ohjautuvat talon perustuksiin aiheuttaen pahimmillaan kosteusvaurioita rakenteisiin.

– Kiveykset painuvat tai kallistuvat puutteellisten pohjatöiden vuoksi. Istutusalueet eroosioituvat, multa huuhtoutuu pois, kuvailee Minna Harju.

Kunnolliset pohjatööt ovat avainasemassa rankkasateiden aiheuttamien haittojen vähentämisessä ja ehkäisyssä. Hän kehottaa huomioimaan etenkin sen, että pihan kantavat kerrokset olisivat riittävän paksuja ja oikein rakennettu. Myös pihan kaadot tulisi suunnitella huolellisesti pois päin rakennuksista.

Pihan materiaalivalinnoissa Harju neuvoo käyttämään vettä läpäiseviä materiaaleja ja suosimaan sora- ja sepelipintoja, läpäiseviä betonikiviä, saumaushiekköjä sekä hulevesikiviä.

– Luonnonkiveyksissä, esimerkiksi liuskekiveyksissä pystytään jättämään leveämmät, imevät saumat.

Toimiva salaojitus on kaiken A ja O

Vaikka äärimmäiset rankkasateet ovat Riku Lumiaron mukaan Suomessa vielä harvinaisia, hän toteaa niidenkin määrän vain kasvavan tulevaisuudessa.

Kuohkealla, hyvin vettä imeyttävällä maaperällä hulevesien hallitseminen käy usein helposti jo selaisenaan. Esimerkiksi saviperäinen maa imeyttää kuitenkin vettä heikosti.

Hulevesien hallintaa varten pihalle voidaan rakentaa sadepuutarhoja, pihalampia ja imeytysalueita. Sadepuutarha on pihalle rakennettu painanne, johon istutetut kasvit pidättävät hulevesiä ja ehkäisevät näin hulevesitulvia. Siihen kannattaa valita siis kasveja, jotka kestävät sekä suuria vesimääriä että kuivuutta, kuten keltakurjenmiekka, kuunlilja tai rantakukka.

Rankkasateiden yleistyessä korostuu myös omakotitalon toimivan salaojituksen merkitys, jotta mahdollisilta kosteusvaurioilta vältyttäisiin. Lumiaro painottaa salaojituksen suunnittelun ja hyvän toteutuksen olevan kaiken A ja O. Hän kehottaa rakentamaan ne siis kestäväksi myös kunnolla aikaa.

– Jos talo on hyvin salaojitettu, se riittää jo useimmissa tapauksissa, mutta pihalle voi kertyä paljon vettä.

Kunnollisen salaojituksen lisäksi Lumiaron mukaan on tärkeää, että hulevedet saataisiin johdettua joko viemäriverkkoon, hulevesialtaisiin tai kosteikkoihin. Maaperää ei tulisi sikaan siis peittää liiaksi, vaan pitää se mieluiten nurmikkona, perennapenkkeinä, puina ja pensaina. Silloin se sitoo hiiltä ja imee hulevesitulvien veden – mutta myös viilentää pihaa.

Kiviainestoimitukset ja maanrakennustyöt yli 50 vuoden kokemuksella

- KAIVINKONETYÖT
- KAIKKI SORA- JA MURSKELAJIKKEET
- OMA MAANLÄJITYSALUE
- MULLAN SEULONTA JA MYYNTI, KALLIOSEPELIT JA MURSKEET

Laadukkaat maa-ainekset isoille ja pienille rakentajille

Maansiirto- ja soraliike
M. LEVY OY
0400 803 838 / Marko
marko.levy@mlevyoy.fi • matti.levy@mlevyoy.fi

www.mlevyoy.fi

Punkkien leviämistä voi hillitä pihasuunnittelulla

Ilmastonmuutos on johtanut myös muihin ikäviin lieveilmiöihin. Muun muassa punkkien yleistyminen Suomessa on maisemasuunnittelija, hortonomi **Minna Harjun** mukaan todellinen ja pysyvä muutos, joka liittyy entistä leudompiin talviin, pidempään kasvukauteen ja rehevämpään kasvillisuuteen.

– Pihasuunnittelulla voidaan vaikuttaa punkkiriskiä yllättävän paljon – ilman että piha muuttuu kolkoksi tai epäluonnolliseksi, hän kuitenkin toteaa.

Etenkin hirvieläimet, kuten peurat, kauriit ja hirvet, tuovat punkkeja pihapiireihin. Harju neuvookin katkaisemaan punkkien ja punkkeja kuljettavien luononoläimien kulkureitit pihalle.

– Pitkä nurmi ja tiheä metsän aluskasvillisuus sekä rantaniityt ovat punkeille täydellinen kulkuväylä.

Samasta syystä oleskelu pihalla kannattaa ohjata alueille, jossa on avointa ja aurinkoista. Harju kehottaa luomaan oleskelualueista ilmavia ja kuivia ja kiinnittämään huomiota nurmialueiden hoitotasoon.

– Pidä oleskelualueiden ja peli- tai leikkialueiden ympäristö matalana, siistinä ja ilmavana. Vältä tiheitä istutusalueita aivan kulkureittien vierellä.

Hän vinkkaa selkeiden polkujen myös vähentävän kulkemista riskialueilla, ja sora- ja kivipintojen olevan ylipäättään epäsuotuisia punkeille. ■

**Piha-
teema**

Teksti: Elina Salmi

Kesän paras oleskelualue

Kesällä terassista tulee monille meistä olohuoneen ja ruokasalin yhdistelmä. Kun terassin lasittaa, pitenee kesäkausi helposti molemmista päistä jopa kuukausilla.

**RAKENNUS
KETTUNEN**

- Terassit ja puuaidat
- Ulkoverhoukset
- Piharakennukset
- Kylpyhuoneremontit
- Saunaremontit
- Huoneistoremontit

WWW.RAKENNUSKETTUNEN.FI

Terassi on paikka, jossa viihdytään. Juodaan aamukahvit, istutaan pitkään vieraiden kanssa tai pidetään perhejuhla. Terassi tuo monelle kaivattua lisätilaa, toimivuutta ja silmiä miellyttävää ulkonäköä.

Varsinkin uudempiin omakotitaloihin on usein rakennettu terassi jo yhtä kaa talon kanssa. Jos se on silloin jätetty tekemättä, ei mikään estä tekemästä sitä jälkikäteen. Osaava suoriutuu tehtävästä itsekkin, kunhan saa apuun ylimääräisiä käsipareja. Kustannuksetkin ovat yleensä varsin kohtuulliset.

Uuden rakentamislain mukaan kohtuullisen kokoisen avoterassin saa

useimmissa tapauksissa rakentaa ilman viranomaislupaa. Katettu ja lasitettu terassi on vähän mutkikkaampi tapaus. Valmisterassi, jonka lasit ovat kirkkaat, niistä on yhtä kaa avattavissa yli kolmekymmentä prosenttia eikä niissä ole pystypuitteita tai vaakajakoja, on useimmiten myös mahdollista rakentaa ilman erillistä lupaa.

Lupa vai ei? Paikalliset rakennusjärjestykset ja kaavamääräykset saattavat velvoittaa hakemaan luvan joissakin tapauksissa. Koska vara ei venettä kaada, onkin viisainta aina kysäistä oman kunnan rakennusvalvonnasta luvanvaraisuudesta, ettei jälkikäteen tule

Perustukset ovat terassin tärkein rakenne – varsinkin, jos se on tarkoitus kattaa ja lasittaa.

ikäviä yllätyksiä.

Lasitettu terassi tuo arkeen ripauksen ylellisyyttä ja nostaa asumisen tasoa. Kesäillan ruokailut sujuvat sateisenakin iltana ja syksyllä voi ihailla ympäristöä lämpimään vilttiin kääriytyneenä. Lasitetun terassin voi sisustaa jokseenkin samoilla huonekaluilla kuin sisätilankin, koska ne ovat pääosin säältä suojassa.

Terassi on kodin muiden tilojen jatke

Kun rakennetaan uusi terassi tai täydennetään vanhaa, kannattaa aluksi istua rauhassa alas ja pohtia, mihin terassia haluaa käyttää. Viihtyisin kokonaisuus syntyy huolellisella esityöllä. Onko sen ensisijainen tarkoitus olla auringonottoa paikka, mukava tila seurustelulle, kenties kesäkeittiö vai vähän näitä kaikkia. Terassia voi täydentää myös pienellä leikkitilalla ja kasvilaatikoihin sijoitetulla hyötypuutarhalla.

Jos talo ja tontti mahdollistaa terassin sijoittelun omien mieltymysten mukaan, kannattaa miettiä sitä, haluaako paistatella päivää auringossa kaiken aikaa vai onko lempeästä ilta-auringosta nauttiminen enemmän oman mielen mukaista. Käyttötarkoituksien vaikutus: grillauspaikka kaipaa tuulensuojaa ja paljo terassin yhteydessä edellyttää suojaa suorilta katseilta.

Terassi on hyvä mitoittaa suunniteltujen toimintojen mukaan ja mieluummin väljäksi kuin kovin ahtaaksi, sillä terassi on harvoin liian suuri. Tilaa tarvitaan muun muassa kulkuväylille ja kalusteille. Terassikalusteiden ympärille pitää jäädä riittävästi tilaa, jotta kulku olisi sujuvaa ja turvallista. Esimerkiksi tuolille on hyvä varata tilaa puolisen metriä ja kulkutilaa sen taakse toinen mokoma.

Terassi on hyvä suunnitella niin, että se on toimiva jatke kodin muihin tiloihin. Hyvin suunniteltu terassi mahdollistaa toimintojen muutokset myöhemmin esimerkiksi perhekoon muuttuessa. Myös valaistus ja mahdolliset vesi- ja sähköpisteet on helppoa toteuttaa rakennustöiden yhteydessä.

Lasitettu terassi vaatii kunnolliset perustukset

Perustukset ovat terassin tärkein rakenne – varsinkin, jos se on tarkoitus kattaa ja lasittaa. Erityisesti maaperän liikkuminen routimisen vuoksi on erittäin tärkeää huomioida jo terassia suunniteltaessa, sillä routiminen voi nostaa maanpintaa jopa

15 senttiä. Jos terassi pääsee roudan vuoksi liikkumaan – vaikka vain vähän – eivät lasitukset tule toimimaan kunnolla.

Routaeriste estää maan jäätyksen ja sitä myötä routimisen perustusten kohdalla. Jos perustana käytetään pilariharkkoja, anturan alapuolelle ja ympärille kannattaa ehdottomasti laittaa routaeristykset. Eristys tehdään siihen tarkoitetuilla materiaaleilla ja sen voi tehdä turvallisesti myös itse noudattamalla tarkoin asiaan liittyviä ohjeistuksia.

Jos epäilee omia kykyjään, kannattaa ehdottomasti ottaa ammattilaisen avuksi, sillä siihen sijoitettu raha poikii jatkossa pitkään suorana pysyvänä rakennelmana. Hyvän perustuksen lisäksi koko rakenteen täytyy tietysti olla suora, tukeva ja tasainen.

Terassin katteen pystyy taitava tekemään itse, mutta avattava lasitus kiskoineen on suositeltavaa jättää ammattilaisen tehtäväksi.

Netti on pullollaan terassin rakennusohjeita

Yleisin rakennusmateriaali suomalaisissa terasseissa on kyllästetty puu. Se kestää hyvin säänvaihteluita, on helppohoitoinen ja mukavan lämmön paljaankin jalan alla. Puisen terassin voi pestä miedolla pesuaineella ja ylläpidoksi riittää sen öljyminen vuosittain.

Terassin rakentamiseen löytyy netistä hyviä ohjeita mittoineen ja karkeine kustannuslaskelmineen. Jos terassin korkeus maasta on yli puoli metriä, pitää siihen turvallisussyistä asentaa kaide tai aita. Sekin onnistuu helposti käyttämällä valmiita aitaelementtejä ja -tolppia. Kaide tai aita on myös mielenkiintoinen yksityiskohta ja siksi se useimmiten asennetaan myös matalampaan terassiin.

Portaat varmistavat, että terassille kulku on helppoa ja turvallista. Ne tuovat oman lisänsä kokonaisuuteen. Kannattaa tarkistaa myös portaisiin ja kaiteisiin liittyvät määräykset oman kunnan rakennusvalvonasta jo suunnitteluvaiheessa.

Tiiviisti rakennetussa ympäristössä ja miksei muuallakin terassi saattaa kaivata näkösuojaa. Sellaisen voi toteuttaa taloon tyyliin sopivasti esimerkiksi erilaisin rimarakentein, jotka voi pintakäsitellä talon sävyihin sopivaksi. Rakennettua näkösuojaa voi pehmentää erilaisilla kasvivalinnoilla. ■

Lähteet: lumon.com, kestopuu.fi, rakentaja.fi

TERASSI- JA IKKUNAMARKIISI

- Veivi- ja moottorikäytöllä
- Saatavilla automatiikalla
- Tehdään mittatilaustyönä
- Paljon väri vaihtoehtoja
- Myös kankaanvaihdot

KOTIIN JA PARVEKKEELLE, SOLTIS JA SCREEN

- Rullaverhot ja paneeliverhot
- Ei peitä maisemaa
- Eri väri vaihtoehtoja
- Myös ulkoterasseille

SOLAR HYTTYSPUITTEET

- Hyttyspuitteet myös allergia- ja extraverkolla
- Hyttysövet, saranoitu ja sivuunrullautuva malli
- Kestävä alumiinipuite
- Teemme myös verkkojen vaihdot

KARJALAN KAIHDIN

Jukolankatu 19, 80100 Joensuu
www.karjalankaihdin.fi
ma-pe 8-16
p. (013) 225 751

VALIKOIMAAMME KUULUU

- Sälekaihtimet	- Rullaverhot
- Parvekekaihtimet	- Taulukiskot
- Markiisit	- Vekkiverhot
- Aurinkosuojakalvot	- Verhokiskot
- Puusälekaihtimet	- Ompelupalvelu
- Pystylamellikaihtimet	- Murtosuojat
- Taiteövet	- Kehystyspalvelu
- Hyttysuojat	

SUUNNITTELU MITTAUS ASENNUS KORJAUS

TERASSILASITUKSET & VALMISTERASSIT PAIKALLISESTI!

Soita ja pyydä maksuton tarjouskäynti!

Jari Laukkanen
jari.laukkanen@terassiassat.fi
p. 045 614 2677

Nyt kannattaa lasittaa!

terassiassat.fi

Teksti: Ulla Sirén

Ajatellen korjattu keittiö toimii

Keittiö on talossa paikka, jota täytyy remontoida säännöllisesti. Remontti voi olla kodinkoneiden vaihto uusiin, pintojen ehostaminen tai kokonaisvaltainen peruskorjaus. Oli työn laajuus mikä tahansa, parhaan lopputulokseen saavuttaa, kun tunnistaa oman keittiönsä erityislaadun ja muotokielen, sanoo sisustussuunnittelija Piia Pihlajamäki.

Kun edessä on omakotitalon keittiöremontti, jo suunnittelun alkumetreillä törmää runsauden ongelmaan. Keittiöihin on tarjolla valtavasti erilaisia vaihtoehtoja kaapinovien materiaaleista vetimiin, valaisimiin ja vesihanoihin. Uuneja ja jääkaappeja voi ostaa älyllä ja ilman älyä, tiskipöydän päällykseksi on tarjolla kosolti erilaisia materiaaleja, ja nettihaulla pulpahtaa nopeasti näkyviin liuta erilaisia ammattilaisia, joiden palveluja voi käyttää. Ensimmäiseksi moni remonttoija kysyykin, mitä kaikkea tästä pursuavasta tarjonnasta voisi itse hyödyntää, ja mikä monista tyylikäistä vaihtoehtoista sopisi parhaiten omaan keittiöön.

Keittiösuunnittelijana pitkästi yli 20 vuotta työskennellyt **Piia Pihlajamäki**

mäki vastaa, että lähtökohdaksi kannattaa aina ottaa oma tarve ja ensimmäiseksi työkaluksi ajatustyö. Kokenut keittiösuunnittelun ammattilainen tietää, että ajatuksella luotu keittiö on kaunein ja toimivin.

Jos on epävarma siitä, mistä keittiöremontin suunnittelu pitäisi aloittaa, voi kirjoittaa itselleen listan kysymyksiä. Mitkä ovat omat tarpeet keittiön suhteen? Entä toiveet ja mieltymykset? Miksi remontti tarvitaan – toisin sanoen missä on ongelma? Millaista on oma ”keittiöelämä”: säännöllistä ruoanlaittoa vai voittopuolisesti mikron ja kahvinkeitin käyttöö?

– Käyttötarkoitus ja ongelmakohdat ovat pohja, jolle suunnitelma perustuu. Seuraavaksi täytyy laskea, kuinka paljon rahaa tarvittaisiin ja

kuinka paljon sitä on mahdollisuus käyttää, Piia Pihlajamäki sanoo.

Valintoja käytön mukaan

Keittiöremontti maksaa tietenkin paljon, jos on tarkoitus tehdä isoja rakenteellisia korjauksia kuten LVI- ja sähköremontti tai lattian uusiminen eristeitä myöten. Ne on pakko teettää ammattilaisella, mikä jo sinällään nostaa hintaa. Pihlajamäki toteaa kuitenkin, että keittiön turvallisuus ja ergonomia ovat asioita, joista ei kannata tinkiä. Jos budjetti on tiukka, on parempi säästää valitsemalla edullisemmat materiaalit pintoihin ja kalusteisiin ja tarkistaa kodinkoneissa ominaisuuksia.

– Se ei tarkoita, että keittiöstä tuli-

si halvemmilla valinnoilla ikävän näköinen tai toimimaton, sillä nykyään edullisistakin materiaaleista saa tyylikkään ja toimivan kokonaisuuden. Jos kivipintainen työtaso osoittautuu liian kalliiksi, laminaateista löytyy kauniita ja kestäviä vaihtoehtoja, hän muistuttaa.

Keittiöremontissa voi epäonnistua muun muassa siten, että keittiöstä yritetään väkisin tehdä jotakin sellaista, mitä siitä ei kunnolla pysty tekemään. Nykyajan informaatiotulva pitää huolen siitä, että keneltäkään ei puutu houkuttelevia esimerkkejä. Julkisuuden henkilöt, ystävät ja somekaverit julkaisevat erilaisilla alustoilla kuvia ja esittelyjä omista saavutuksistaan, ja muotisuuntaukset ohjaavat herkästi itse kunkin toiveita ja

valintoja.

Piia Pihlajamäki painottaa, että remonttia suunniteltaessa on tärkeää hahmottaa oman keittiön erityislaatu. Omakotitalon keittiöt ovat keskenään hyvin erilaisia, ja se mikä toimii yhdellä hyvin, ei ehkä toimi toisella lainkaan.

Turvaa toiminnallisuudesta

Piia Pihlajamäen mukaan hyvin toimiva keittiö on yleensä myös turvallinen. Esimerkiksi mikron sijoittamista kannattaa miettiä huolella, sillä korkealla oleva mikro on sekä hankala käyttää että vaarallinen erityisesti lapsille ja vanhuksille. Toiminnallisuuteen vaikuttavat yllättävän pienetkin seikat, jopa pesualtaan ja hanan väri.

– Musta on niissä muodikas ja haluttu, mutta jos roiskeita tulee paljon, kalkkisaostumien puhdistamisessa on jatkuva työ, sillä mustassa ne näkyvät kaikkein selvimmin, Pihlajamäki huomauttaa.

Keittiön käyttömukavuuden ja turvallisuuden kannalta tärkeä seikka on niin sanottu toiminnallinen kolmio eli työskentelykolmio, jonka kärkipisteinä ovat tiskiallas, liesi ja kylmäkalusteet. Tarkoitus on, että näiden kolmen pisteen välillä liikkuminen olisi mahdollisimman helppoa ja askeleita säästävää. Ammattisuunnittelijat pitävät kolmiota lähtökohdana keittiökalusteiden sijoittelulle.

Uusi, nykyaikana tärkeä mutta muutama vuosikymmen sitten vielä lähes tuntematon keittiön osa-alue on kierrätysastioiden paikka ja määrä. Jos nykyaikaiselle monilokeroiselle jätökaapille ei löydy tilaa, asia pitää ratkaista jotenkin muuten. Arjen sujumisen kannalta on sitä helpompaa, mitä useammanlaiselle jätteelle on oma paikka.

Rohkeasti uusia ratkaisuja

Sen sijaan älykkäitä kodinkoneita kannattaa Pihlajamäen mukaan hankkia vain, jos niille on olemassa jokin selvä tarve. Muussa tapauksessa älylaitteet nostavat turhaan remontin hintaa, ja lisäksi niiden mukana seuraa huolellisuutta vaativia tietoturvakavastuu.

Vanhon myyttejä kannattaa murtaa, kun luodaan keittiöön uutta ilmettä. Piia Pihlajamäki kertoo, että yllättävän usein ihmiset jäävät kiinni johonkin vanhaan ratkaisuun, joka on käytännössä huono, mutta josta on tullut arvo sinänsä, koska ”aina on ollut niin”.

Esimerkiksi jos tilojen suunnittelun lähtökohdaksi on, että keittiöön on mahdutettava vanha pirtinpöytä ja penkit vain siitä syystä, että ne ovat olleet samassa paikassa aina ennenkin, rakennetaan ehkä este toimivampien ratkaisujen kehittämiseksi.

Jos on mahdollista selvittää pienemmällä ja toisen mallisella pöydällä, ja tilan käyttö samalla helpottuu merkittävästi, vanhasta luopuminen on pelkästään järkevää. Se ei silti tarkoita, että keittiön tyylin ja tunnel-

man pitäisi muuttua pöydän mukana. Tuttua vanhan ajan henkeä voi tavoitella muilla sisustusratkaisuilla ja katsetta kiinnittävillä yksityiskohdilla.

Yhtenäisyys luo kauneutta

Keittiöremontin teettäjä toivoo ja edellyttää, että kaiken vaivannäön jälkeen keittiö näyttää mahdollisimman hyvältä. Piia Pihlajamäen mukaan huolellinen työnjälki on kauneuden perusta. Jo pelkän estetiikan takia kannattaa valita keittiöremontille osaavat tekijät. Huolimattomuus näkyy lopputuloksessa yllättävän selvästi vinoina linjoina, repsottavina saumoina ja muina epämiellyttävänä yksityiskohtina, kun taas tarkka työ luo siistin yleisilmeen.

Suunnittelijan mukaan hyvin toimiva keittiö myös näyttää yleensä hyvältä.

– Toiminnallisuus on itsessään viisuaalista, pitkäaikaista esteettisyyttä, Pihlajamäki muistuttaa.

Kaiken kaikkiaan selkeys ja yhtenäisyys luovat keittiöön harmoniaa, joka miellyttää silmää ja kestää aikaa. Sekava ja kirjava kokonaisuus alkaa nopeasti kyllästyttää. Yksi nykyään muodikas menetelmä on kodinkoneiden integrointi eli niiden piilottaminen kaapinovien taakse, jotta ne eivät haittaa näkymää. Esimerkki integroinnista on aamiaiskaappi, toisin sanoen keittiökaappi, jonka sisään voi sijoittaa kaikki pienkoneet pois näkyvistä, ja joka sisältää myös tarvittavat tasot niiden käyttöä varten. Mutta oven kätköön voi tietenkin sijoittaa minkä laitteen tahansa.

Yhtenäisyys yltyä keittiön ulkopuolellekin. Pihlajamäki muistuttaa, että talo on kokonaisuus, jossa tilat vaikuttavat toisiinsa. Sisustuksen harmonia särkyä, jos yksi tila poikkeaa kovin räikeästi muista. Kaunein vaikutelma syntyy, kun keittiö noudattaa muun talon henkeä.

Keittiökalusteita saa käytettyinäkin

Erityisesti silloin, kun keittiön suunnittelussa haetaan vanhahtavaa tai tietyn aikakauden tyyliä, voi hyödyntää kierrätystavaraa. Pihlajamäen mukaan somen kautta tai esimerkiksi tori.fi:stä löytyy usein yllättävän hyväkuntoisia keittiökalusteita kaapistoista ovenkahvoihin. Monien vanhojen kalusteiden materiaalit ovat varsin kestäviä, ja niitä kysytään enemmän kuin uskoisi.

– Parhaat voidaan viedä jopa minuutissa siitä, kun tulevat myyntiin, hän on kuullut.

Keittiön ulkonäkö viimeistellään yksityiskohdilla. Olipa linja rustiikkinen, rönsyilevä, minimalistinen tai jokin muu, visuaalinen ilme on parhaimmillaan yhtenäisenä. Hyvä valaistus, toisiinsa sointuvat värisävyt ja toistensa kanssa yhteen sopivat yksityiskohdat, kuten hanat, vetimet ja ovenkahvat, luovat keittiöön rauhallisen ja huolitellun vaikutelman. ■

**Lasipullot ja -purkit
säilöntään ja
elintarviketeollisuuteen**
Tutustu valikoimaamme

PUTELI
www.puteli.fi

Lylykoskentie 11, Joensuu
0500 285 907

**Kaikki uudet kiintokalusteet sekä kalusteisiin
tehtävät muutokset mittatilaustyönä**

Kaluste Honkanen

www.kalustehonkanen.fi | puh. 045 111 9492
jani.honkanen@kalustehonkanen.fi

JE Joen Erikoiskaluste

- Keittiökalusteet ammattitaidolla
- Ovien vaihdot ja maalaukset
- Tasojen ja välitilojen uusiminen
- Säilytysratkaisut kaikkiin tiloihin

**Ota yhteyttä ja
varaa ilmainen
kartoituskäynti!**

www.joenerikoiskaluste.fi

050 320 9846 • asiakaspalvelu@jekoy.fi

Ukkolantie 11, 80130 Joensuu

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ei pelkkää pintaa

Omakotitalon ulkoeristyksen kunnostaminen vaikuttaa talon ulkonäköön ja kestävyysasteeseen jopa vuosia. Samalla voidaan tehdä myös lisäeristämistä, mikä parantaa asumismukavuutta.

Hilseilevää maalia, halkeamia rappauksessa, kosteusjälkiä tai lahoa.

Keväällä tai syksyllä tehty tarkastuskierros voi sen viimeistään paljastaa: kodin ulkoeristys on huollon tarpeessa, tai pahimmillaan tulossa elinkaarensa loppuun ja vaatii jo uusia.

Kaikkien julkisivumateriaalien kohdalla rakennuspaikka ja julkisivun rasitukset vaikuttavat kuitenkin merkittävästi korjaustarpeeseen, kertoo rakennusterveysasiantuntija, tekniikan tohtori **Petri Annila**.

– Pientalot ovat verrattain matalia, monessa on hyvät räystäät ja rakennuspaikat voivat olla varsin suojaisia. Tällöin julkisivut materiaaleis-

ta riippumatta voivat olla hyvin pitkäikäisiä.

Vastaavasti mitä ankarampi rakennuspaikka on säärasituksille, sitä tiheämpää huoltoväliä hänen mukaansa tarvitaan. Esimerkiksi moni suojaisella rakennuspaikalla sijaitseva tiilijulkisivu on voinutkin säilyä vuosikymmeniä lähes huoltovapaana, eikä tarvitse huoltoa välttämättä lähitulevaisuudessa.

Materiaali vaikuttaa julkisivun elinkaareen

Annila arvioi pientalojen julkisivujen elinkaaren olevan materiaaleista

riippuen noin 30–50 vuotta – tai jopa pidempään. Lyhintä käyttöikää voi odottaa ohutrappaus-eristejärjestelmille, pisintä puolestaan muuratuille julkisivuille.

Yleisin suomalaisten pientalojen julkisivumateriaali on edelleenkin puu. Annila toteaa puujulkisivun olevan varsin pitkäikäinen, kunhan rakenne on toteutettu tuulettavana ja hengittävin maalein.

– Tällöin värisävyistä ja rakennuspaikasta riippuen riittää huoltomaalaus noin kymmenen vuoden välein. Tummat sävyt aurinkoisella paikalla voivat vaatia tiheämpää huoltomaalauksia.

Etenkin 1970–80-luvuilla pien-

taloissa käytettiin hänen mukaansa melko runsaasti myös muurattuja julkisivuja. Jos talo on vielä tasakattoinen ja räystäätön, vuosien saatossa muurattu julkisivu alkaa hiljalleen rapautua ja muuraukseen kehittyä paikkakorjaustarvetta.

– Rapatuissa taloissa rappausalusta vaikuttaa merkittävästi korjaustarpeeseen.

Annila kertoo vanhemmassa, esimerkiksi 1950-luvun rakennuskannassa haasteiden olevan usein syvemmällä rakenteessa, mainiten esimerkiksi puurunkoisten talojen rapautuneet julkisivut. Uudemmissa korjaustarpeet voivat puolestaan kohdistua vain rappauspintaan.

Säännöllinen huolto noin 10 vuoden välein

Olivatpa materiaalit kuitenkin mitä tahansa, Annila korostaa julkisivujen tarvitsevan vähintään kevyempää huoltoa noin 10 vuoden välein. Tämä voi tarkoittaa puujulkisivun huoltomaalausta, rappauspinnan pesua tai jäkälän poistoa tiilijulkisivusta.

– Pääsääntöisesti mitä vanhempi rakennus on, sitä perusteellisempia toimenpiteitä tarvitaan.

Käsitellyille julkisivupinnoille olisi siten tärkeää, että huomio kohdistuisi juuri pinnoitteeseen.

– Esimerkiksi puujulkisivun huoltomaalaus tulisi suorittaa kun maalipinnan kunto on heikentynyt, eikä vasta siinä vaiheessa, kun myös puun rakenne alkaa vaurioitua, Annila huomauttaa. Hän lisää kotimaisesta rakennuskannasta löytyvän myös valitettavan paljon riskirakenteita, joista monet liittyvät juuri ulkoseiniin.

– Näitä ovat muun muassa vaalesokkelirakenteet, matalat sokkelikorkeudet ja huonosti tuulettuvat julkisivurakenteet.

Pientalon julkisivun uusimistarve voikin Annilan mukaan monesti liittyä johonkin syvemmällä ulkoseinärakenteessa olevaan ongelmaan. Vaikka julkisivuremontti käynnistettäisiinkin vain julkisivun takia, hän kehottaa ottamaan myös nuo ulkoseinärakenteen muut ongelmat – tai niiden mahdollisuuden – huomioon remonttia suunniteltaessa.

Julkisivuremontin monet hyödyt

Vaikka syyt julkisivuremonttiin ryhtymiselle voivat olla moninaiset, niin ovat myös remontin hyödytkin. Annila kertoo, että julkisivuremontin yhteydessä voidaan monesti parantaa merkittävästi sekä ulkoseinärakenteen vikasiETOisuutta että seinärakenteen kosteusteknistä toimivuutta.

– Myös lisälämmöneristäminen on mahdollista, ja energiahukkaa saadaan näin pienemmäksi.

Talon ulkonäön lisäksi julkisivuremontin yhteydessä voidaan vaikuttaa moniin toiminnallisiin asioihin. Hän huomauttaa, että julkisivun uusimisen yhteydessä on loistava mahdollisuus esimerkiksi lisälämmöneristämiseen. Samalla kannattaa tarkistaa myös ikkunoiden ja ovien kunto.

– Energiatohokkuus parantuu myös lähtökohtaisesti vuotoilmavirtojen vähentyessä, kunhan remontissa huolehditaan tuulensuojakeroksen yhtenäisyydestä.

Tuulettuvalla julkisivurakenteella voidaan hänen mukaansa monessa tapauksessa parantaa myös vanhan rakenteen kosteusteknistä toimivuutta ja lisätä rakenteen vikasiETOisuutta.

Vanhan talon ulkoverhouksen uusiminen nykyaikaisilla materiaaleilla voi kuitenkin muuttaa talon il-

mettä huomattavasti. Se edellyttää tavallisesti siis rakennuslupaa. Uusiminen voi olla kuitenkin kannattavaa, jos vanhan verhouksen korjauskustannukset olisivat itsessään jo suuret.

Vanhat virheet aiheuttavat ongelmia

Liian monessa kohteessa julkisivuremontteja on aikoinaan tehty vanhan rakenteen päälle, selvittämättä missä kunnossa vanha rakenne on, harmittelee Annila.

– Näitä kohteita tulee valitettavan usein vastaan, ja tällöin uusikin julkisivuja voidaan joutua purkamaan tieltä, jotta varsinaista ongelmaa päästään korjaamaan.

Hän toteaa rakentamisan alan yleisen laatuongelmien näkyvän yhtä lailla myös julkisivurakentamisessa. Ongelmat ilmenevät esimerkiksi siinä, ettei yksityiskohtiin ja niiden suunnitteluun käytetä riittäviä resursseja.

– Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi huonosti toteutettuja julkisivuja ikkunaliitoksia, joista myös juuri korjatussa julkisivurakenteessa voi päästä valumaan vettä ulkoseinärakenteiden sisälle.

Annilan mukaan julkisivurakentamisen lähtökohta on, että kaikista materiaaleista saadaan toteutettua pitkäaikaiskestävä ja toimiva julkisivu. Vastaavasti rakenne saadaan kuitenkin myös pilattua kaikilla materiaaleilla.

– Materiaalivalinnalla ei siten itsessään ole merkitystä vaan sillä, että julkisivu toteutetaan hyvin, ottaen huomioon kyseisen materiaalin ominaisuudet ja reunaehdot.

Julkisivuremontin kustannukset vaihtelevat

Pientalojen julkisivuremontit ovat Annilan mukaan varsin lyhytkestoisia, vieden yleensä vain muutamia viikkoja.

– Talo on aina lähtökohtaisesti asuttavissa korjaustyön aikana, eikä asuminen haittaa julkisivuremontin toteutusta, hän vakuuttaa.

Työn lopullinen hintalappu saatetaan kuitenkin vaihdella paljon. Kustannuksiin vaikuttavat muun muassa kohteen ominaisuudet, kuten julkisivun monimutkaisuus, yksityiskohtien lukumäärä tai vaadittu telinetyö. Esimerkiksi puujulkisivujen osalta Annila arvioi neliökustannuksen olevan nykyisin noin 80 €/m².

– Muuratut, rapatut ja metalliverhotut julkisivut ovat noin 1,5-kertaa kalliimpia.

Kun tarkastellaan koko julkisivurakenteen elinkaarikustannusta, kalliimmat materiaalivehtoehdot maksaisivatkin hänen mukaansa todennäköisesti itsensä takaisin jo pidemmän elinkaaren ja halvempien huoltokustannuksien ansiosta.

– Mutta harvoin pientaloissa asioita ajatellaan vuosikymmeniä eteenpäin.

Huolto parantaa katon ulkonäköä ja kestävyyttä

Katto on osa omakotitalon julkisivua siinä missä ulkoverhouksin, ja vaatii siis yhtä lailla säännöllistä huoltoa ja kunnossapitoa.

Vakuutusyhtiö If teetti vuonna 2024 kunnossapitosuunnitelmatarkastuksen yli 25 000 suomalaistaloon. Tarkastuksessa lähes joka viidennen omakotitalon katon kunnossa ilmeni puutteita. Yleisimpiä vikoja olivat kattomateriaalin vahingoittuminen, kuten rikkoutuneet kattotiilet, ja puutteet katon läpivientien tiiveydessä. Ongelmat koskivat etenkin vanhempia taloja.

Pintamateriaalista riippuen katon odotettavissa oleva elinkaari on noin 40 vuotta. Käyttöikänsä lopulla oleva katto kannattaa siis uusua, ennen kuin sen puutteet johtavat esimerkiksi kosteusvaurioihin. Mikäli kattoa huolletaan säännöllisesti, se kestää kuitenkin paremmin sään, ympäröivien olosuhteiden ja ajan vaikutuksia ja saa myös lisää käyttöikää.

Kattohuoltoa kaksi kertaa vuodessa

Hyvä ajankohta omakotitalon katon huoltamiselle on kevät, jolloin voidaan tarkastaa talven mahdollisesti aiheuttamat vauriot, ja syksy, jolloin on aika puhdistaa roskat katolta ja huoltaa sadevesijärjestelmä.

Katon korkea ikä lisää vaurioiden mahdollisuutta: tiilet voivat halkeilla, tai pelti ruostua putki.

Katemateriaalin lisäksi katon huoltotarpeeseen vaikuttaa kuitenkin myös talon sijainti. Talon läheisyydessä kasvavat suuret, varjostavat puut edistävät roskien ja sammal- tai jäkäläkasvuston kertymistä katolle. Ajan mittaan kasvusto sitten haurastuttaa kattopintaa ja voi aiheuttaa kosteusvaurioita tai tukkia sadevesikouruja.

Etenkin pinnaltaan huokoiset tiili- ja huopakatot kärsivät sammalkasvustosta ja tarvitsevat siten säännöllistä puhdistusta ja pinnoitusta. Tasaisin väliajoin tehty pesu ja pinnoitus pidentää kuitenkin myös peltikaton elinkaarta. ■

A photograph of a traditional red wooden barn with a white door and windows. The barn has a steep gabled roof and is situated on a green lawn under a clear blue sky. The image is framed by a black border.

[illegible][illegible]

Mukana koteja rakentamassa!

Saat meidän kauttamme laajat finanssi- ja vakuutusalan palvelut.
Omistaja-asiakkaana hyödyt kattavista eduista ja säästät muuhun elämiseen!

Uusi OP Järvimaa palvelee 1.5.2026 alkaen.
Lämpimästi tervetuloa asioimaan kanssamme!

Yhdessä enemmän - lähellä Sinua!

OP Polvijärvi

OP Rantasalmi

OP Kerimäki

MEILTÄ AKU-VENETRAILERIT • AKU-KUOMUVAUNUT • JAPA-KLAPIKONEET

JETTITRAILERI AKU JS750-L PRO

- Kokonaispaino 825 kg
- Kantavuus 668 kg
- Pituus 411 cm, leveys 179 cm
- Omapaino 157 kg

TARJOUS! 1450 €
Norm. 1688 €

HITSATTU RUNKO! AKU BX600-R

- Kokonaispaino 600 kg
- Kantavuus 470 kg
- Pituus 455 cm, leveys 160 cm
- Maksimi veneen pituus 450 cm

TARJOUS! 1050 €
Norm. 1270 €

2 kpl kulkutasoja kaupanpäälle!

AISAN PITUUSSÄÄTÖ! AKU BX750-R

- Kokonaispaino 750 kg
- Kantavuus 589 kg
- Pituus 545 cm, leveys 190 cm
- Maksimi veneen pituus 540 cm

TARJOUS! 1255 €
Norm. 1542 €

2 kpl kulkutasoja kaupanpäälle!

LEHTIJOUSILLA! AKU BX750-LW PRO

- Kokonaispaino 750 kg
- Kantavuus 564 kg
- Pituus 545 cm, leveys 209 cm
- Maksimi veneen pituus 540 cm

TARJOUS! 1450 €
Norm. 1804 €

2 kpl kulkutasoja kaupanpäälle!

Varusteltu ja erittäin vahva AKU CP350-LH PRO

- Kelkkavarustus
- Kipin kaasujousi
- Työkalulaatikko
- 100 cm kuomu

- Lava 350x150 cm
- Kantavuus 509 kg
- Kokonaispaino 825 kg

TARJOUS! 2890 €
Norm. 3677 €

MUSTA & TYYLIKÄS! AKU CP350-LH Pro BLACK DUPLEX

Duplex-pinnoitteella
tuplasuoja korroosiota vastaan

- Lava 350x150 cm
- Kantavuus 509 kg
- Kokonaispaino 825 kg

TARJOUS! 3290 €
Norm. 4005 €

JAPA-klapikoneet!

japa

Valikoimassa mm. käytännöllinen ja helposti esim. henkilöautolla liikuteltava JAPA 315 Road -malli.

JAPAt alkaen 8010 €
Japa XL Split

**AGCO
SUOMI**

AGCO SUOMI OY Rullakkotie 9, Joensuu
Pekka Jolkkonen, 040 531 4759
Olli Huurinainen, 0400 950 205
etunimi.sukunimi@agcocorp.com

Kysy myös muita AKU-malleja!

AKU
Takuu 2 vuotta

Hinnat 31.5.2026 asti tai niin kauan kuin tavaraa riittää.
Sisältää alv 25,5 %.

ASIAKASOMISTAJA LÄMMITTÄÄ EDULLISEMMIN

*Muistathan hankkia
lämmitysöljyt
hyvissä ajoin!*

PKO:n omistajana saat Bonusta yksityistalouksien lämmitysöljystä.

Bonus kertyy
lämmitysöljytilauksista
täysimääräisenä yhdelle
kuukaudelle. Kuukauden
vaihteeseen osuvat ti-
laukset saattavat siirtää
bonuksen kirjautumisen
seuraavalle kuukaudelle.

Päivän
hintaan ja
BONUSTA
JOPA
5%

www.pkooljypalvelu.fi

Sivustolta näet kätevästi päivän hinnan sekä
toimitusehdot ja teet samalla tilauksen silloin,
kun se sinulle parhaiten sopii.

Kauttamme saat toimitusmyyntinä
myös Diesel -ja MPö tuotteet

Olethan muistanut vaihtaa täyttöliittimen?
30.6.2018 jälkeen kuljetusyhtiöt purkavat vain
nokkavipuliittimellä varustettuun täyttöputkeen!

Puhelinmyynti p. 010 762 3810
Myynti avoinna arkisin ma-pe 9-15

abcasemat.fi

Kaikkea rakentajan ja remontoijan tarpeisiin

Meiltä löydät
myös Laattapiste
Shop-in-shop
myymälän laajan
valikoiman!

Rakentamisen ammattilaiset apunasi

Yritysmyynti

Mika Mertanen
010 762 2236
mika.mertanen@sok.fi

Iiro Nuuttila
010 762 2219
iiro.nuuttila@sok.fi

Rakentajapalvelu

Jari Turunen
010 762 2226
jari.turunen@sok.fi

Laattapiste -myyjät

Anna-Maria Laaksonen &
Sanna Pitkänen
010 762 2216
keittio.prismajoensuu@sok.fi

Prisma Rauta Joensuu
Avoinna: ma-pe 07-22, la 08-22, su 9-22
www.prisma.fi

